

partii naleraq

5. august 2020

UKA2020/119

Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Immap naasuinik tunisassiornerup pilersinnissaanut annertusarnissaanullu tunngatillugu misileraanernut aningaasaliissutaasartussat siunertamut tulluarnerusumik qanoq ilusilernerqarsinnaaner at tuutsinneqarsinnaanerallu pilugit nassuiaammik Naalakkersuisut saqqummeeqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Ilaatigut kommunit inussutissarsiortullu misilittagaat nassuiaammut ilaatinneqassapput. Nassuiaat UKA2021 sioqqullugu Inatsisartunut agguanneqassaaq, taamaalilluni nassuiaammi inerniliunneqartut AIS2022-ip suliarineranut ilanngunneqarniassammata.

(Partii Naleqqap, Inatsisartunut ilaasortaaitai)

Tunngavilersuut:

Nunatta kitaani sinersorluni ingerlaarnermi takusassat amerlasaqaat - takunngitsoorneqartuartulli tassaallutik immap naasui sumi tamani naanikut katersoriaannaallu, naak ersarinnerpaasaraluaqisut.

Ukiog 2010 nunarsuaq tamakkerlugu immap naasuinik tunisassiorneq 20 mill. tons angoreersimavaat, taamatullu ukiut arfineq marluinnaat qaangiunneranni 2017-mi 56 mill. tons anguneqareersimallutik, tassa qaffariaat 36 mill. tons. Nunatta sineriaa tagginniarneqartarpoq 45.000 km.-ijusoq, ujaraannaallunilu, sukut tamatigut sermersuarmiit aakkartarfeqartarluni, - qaarsuinnarlu immap naasuisa ukiut / aasat tamarluinnaasa naaffigisarlugit inunniit suneqannguaratik.

Nunarsuarmi nunat sugaluartulluunniit sineriaqarunik tamarluinnarmik immap naasuinik tunisassiunngikkunik iluaqutigalugit atuisuupput, allaammi Naalagaaffik Danmark sanilliuffiginiartagarput 7000 kilomiiteriinnarnik sinerialik, sukullu tamatigunnaq ujarattaqalaartartoq nunarsuarmi immap naasuinik tunisassiortut nalunaarsorneqarfianni ilaatinneqarpoq, eqqaamassavarpullu 5 mill. missaannik inoqarmat, taamatullu imartaminik aamma mingutsitsingaatsiarnera, - uagutsinnut sanilliutissagutsigu. Maannakkut nunarsuarmi immap naasuinik atuineruleriartornerup malitsigisaanik U.S.A.-mi nunap timaannarsuani allaat immap naasuinik tunisassiorneq aallartinneqareerpoq, taamatullu Holland –imi immap naasulerisut eqqarsaatersuuteqareerlutik Holland-ip angeqataanik imarpissuarmi immap naasuinik naatitsivissuarmik sananiarlutik – Europa immap naasuinik pilersulerniassagamikku, taamatullu suliffissarpassuarnik pilersitsiniassagamik.

Immap naasuinik tunisassiornermik misilittakkat ilisimaarilikkallu nunatsinni pigineqalereeraluarput atornerqarumanatilli, - allaallumi inuiaqatigiit suliffissuaataanniit suaarutigineqarusuttarluni namminneq immap naasuinik tunisassiorneq siuuttuuffigalugulu ilisimasaqarfiginerpaallugu, pimoorunnaguli, aanalu namminersortuaraq isumassarseqqaartoq aallarnisaasorlu ukiorpaalunngortuni suli ilungersuuteqartoq suusupagalugu pineqartoq.

partii naleraq

Immap naasuunik tunisassiorneq, illoqarfinnut minnerusunut, nunaqarfinnullu tulluuttuuvoq periarfissaq pitsassuaq, suliffissaqartitsinikkut, aningaasarsiornikkut, siuariartornikkut, peqqissutsip tungaatigut, allarpassuartigullu, - pingaernerusumik nunatta avammaut tunisasiormigut isaatitsiffigisinnaasarujussua.

Uumasulerisut (biolog-it) nunatta kujataani misissuisarnermikkut tagginnikuuaat immap naasuunik ukiumut 200.000 tons qaqitsisartoqarsinnaasoq pinngortitamut allannguutaanngitsumik ajoqutaanngitsumillu – uanilu eqqaamaneqassaaq ukiut / aasat tamarluinnaasa naaqqittuartuummata – allatuunngitsoq : Tammakartuaannartut, ajalusoortuaannartut, mingutsitsinngitsunngilluinnartut, akerlianilli CO2-mik milluaasut pijaasullu.

Nunatsinni immap naasuunik tunisassiulernissaq allatuulli ”ernisussiorneqartussaavoq”, tamannali tamakkuninnga ikiuuttussaagaluit Pisortaniit Kommuneniillu akimmisaartillugu assortuumavaat – danskisut oqaatigalugu : *”Vi skal ikke røre dem – heller ikke med en ildtang” – ”Taakku attusanngilavut – Innerulluunniit pussugutaanik attorneqassanngillat”*. Taamaasiorput nunatta aningaasatigut annertoorujussuarmik isaatitsiffigisinnaalissammagu – aallarnisaaniarlutik pimoorussisut tamakkiisumik sullinneqanngillat.

Taamaammat maanna Inatsisartut Naalakkersuisullu piumaffigineqarput nunatta aningaasarsiornikkut siumut aallarnissaanut isumalluutit pitsassuit ilaat periarfissatsialassuaq tamakkiisumik tapersorsorlugu aallartisaanermut aningaasaliissuteqarfigeqqullugu – nunarsuarmi nunat miguinnersaat Kalaallit Nunaat Immanaasuunik avammut niuernikkut annertuumik periarfissaqarmat.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai AC-eri ukiup ¼-a aamma ukiup affaata (AC-årsværk 125. -250.000 kroner) akornanniissasutut naatsorsuutigineqarpoq.

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai: Soqanngilaq

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai: Toqqaanartumik soqanngilaq, kisianni Nunatta sineriaani Immap naasuunik peqarluartartuni nunaqarfiit illoqarfiillu suliffissanik nutaanik pilersitsisviussapput inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut annertuumik iluaqutaalersussamik.